

Stručni rad

KULTURNE AKTIVNOSTI U 3. RAZREDU ZA VRIJEME COVID-19

Igorcho Angelov

Osnovna šola Hinka Smrekarja, Ljubljana, R. Slovenija

Sažetak

Stručnjaci u području obrazovanja uključuju i realiziraju različite sadržaje učenja u proces učenja, kroz koje obogaćujemo učenikovo znanje iz različitih područja. Sadržaji učenja su interdisciplinarno povezani, nadopunjuju se i nadograđuju. Učenici od najranije dobi ili od prve trijade učimo i učvršćujemo njihova znanja na polju kulture.

Učenici uče elemente kulture u obiteljskom okruženju, ali zbog migracije naroda, razlika, razlika i utjecaja različitih čimbenika na cjelokupno funkcioniranje sustava širom svijeta, ne uspijevaju naučiti sve što trebaju znati o svojoj kulturi . Iz tog je razloga učenicima i roditeljima vrlo važno da obrazovne ustanove odnosno profesionalci omogućuju i nadograđuju svoje znanje iz različitih područja, u našem slučaju u području kulture.

Iz tog razloga, kao učitelj u osnovnoj školi, obogaćuje znanje učenika u području kulture i mnogih drugih segmenata kroz različite interdisciplinarnе veze sadržaja i projekata.

U ovom radu predstavljам primjer održivog razvoja obogaćivanjem znanja o učenju u području kulture kroz sadržaje učenja dana aktivnosti s interdisciplinarnom vezom s drugim predmetima (sportski ples, stvaranje slovenskog teksta, crtanje i slikanje).

Ključne riječi: kulturni dani aktivnosti, umjetnost, interdisciplinarna povezanost

1. UVOD

Često se dogodi da mnogi ljudi zbog svog socijalno-ekonomskog statusa u obitelji ne mogu priuštiti posjet kulturnim institucijama u zemlji u kojoj žive. Iz tog je razloga potrebno da školsko okruženje odnosno uključiti sadržaje iz područja kulture u proces učenja kako bi se organizirali razni događaji, događaji kroz koje će studenti upoznati različite sadržaje učenja u različitim područjima.

Zbog razlika između kultura i religija svake nacije, nismo u mogućnosti slijediti bonton svake zemlje. Stoga je vrlo važno da djeca od ranog djetinjstva nauče bonton svoje zemlje, zemlja u kojoj provode veći dio svog života. Ako profesionalci slijede ovaj trend, uspješno ćemo podučavati svoje buduće generacije osnovnim elementima većine kultura.

Iz tog razloga u ovom članku predstavljam kulturne aktivnosti koje smo realizirali u 3. razredu u našoj školi i na taj način omogućavam učenicima da obogate svoje znanje na jezičnom, duhovnom, kulturnom, glazbenom, sportskom i drugim poljima. Svrha nam je bila povezati učenike, ojačati društvenu klimu u učionici, međugeneracijske odnose u obitelji i obogatiti učenike u tim područjima. Želio sam da učenici shvate da je kultura važan dio našeg života, našeg angažmana i da shvate da je očuvanje tradicionalnih vrijednosti važan temelj koji nas vodi u modernost [1].

2. TEORIJSKE VEZE

Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnoj školi (u daljnjem tekstu ZOsn-H), dani aktivnosti uključeni su u dio obveznog programa osnovne škole. Prema ovom zakonu, profesionalcima u obrazovanju omogućeno je interdisciplinarno povezivanje sadržaja učenja različitih predmeta [1].

1998. godine Nacionalno vijeće za kurikulum i stručno vijeće Republike Slovenije za opće obrazovanje usvojili su koncept dana aktivnosti u osnovnoj školi. Utvrdili su da dani aktivnosti zauzimaju dio obveznog programa osnovne škole, kroz koji su interdisciplinarna različita predmetna područja, koja su također uključena u nastavni plan i program osnovne škole. Njihova organizacija i sadržaj

uključeni su u godišnji plan rada škole. Međutim, oni su važni učenicima jer im omogućuju obogaćivanje, nadogradnju i učvršćivanje stečenih znanja iz određenih predmeta i predmetnih područja. Sadržajima su ojačani u psiho-fizičkom, ali i kognitivnom i socijalnom području [2].

Kulturni dani obogaćuju učenike na jezičnom, društvenom i umjetničkom polju. Učenici razvijaju svoje jezične vještine, doživljavaju umjetničke riječi, boje, oblike, zvuk i kretanje. Oni su s tim povezani generacijski.

Za realizaciju svih planiranih aktivnosti, stručnjaci u području obrazovanja, kao i roditelji i učenici trebali bi znati što znači pojam kultura. Znamo samo da je pojam kulture vrlo širok i da se uvijek mora dopunjavati. Obuhvaća različite oblike umjetničkog stvaranja u glazbi, književnosti, kao i u umjetnosti i drugim područjima ljudskog stvaralaštva i dostignuća. U normativnom smislu obuhvaća kulturu pjenja, kulturu govora, kulturu odijevanja, kulturno ponašanje i slično. O sociološkom značaju govorimo kada uključujemo sve materijalne i duhovne tvorevine: vrijednosti, moralni sud, pravila, običaje i navike [3].

3. PRAKTIČNE AKTIVNOSTI

Znamo da je kultura širok pojam i da zauzima širok raspon različitih sadržaja, od stvaranja, ponašanja do izgradnje osobnosti. S ovog aspekta, potrebno je slijediti nove trendove i graditi svoju osobnost.

Mnogi ljudi putuju svijetom, upoznaju različite ljude, nacionalnosti, religije i kulture, ali u kratkom vremenu ne uspijevaju upoznati bonton određene zemlje. S obzirom na to da našu školu pohađaju učenici iz različitih zemalja, moramo podučavati učenike drugih kultura, nacionalnosti slovenskom bontonu i kulturi. Kako bih obogatio nastavno znanje na temu kulture, sam ja, kao razrednik, u proces učenja 3. razreda školske godine 2020./2021 uključio različite sadržaje učenja UNESCO-ovih projekata, kao što so: Što bih znao? Narodna pjesma, Od pšenice do potice, UNESCO-ovi vrtovi, Stablo=Života, Poboljšanje odnosa prema hrani, Kako je divan ovaj svijet? Sadržaj učenja povezali smo i putem međunarodnog projekta Naša mala knjižnica, Unicef i nacionalnog projekta Promicanje prijateljstva.

Učenje, gdje smo kroz međupredmetnu integraciju i uključivanje različitih sadržaja učenja u proces učenja, u 3. razredu dostupno je na sljedećoj web stranici: <http://osljhim1.splet.arnes.si/projekti/unesco/>).

Kroz interdisciplinarnu veze želio sam da studenti uče o raznolikosti, povežu tradicionalno s modernim, nauče nove slovenske recepte, dijele recepte iz različitih zemalja, dijele mišljenja i kreativne ideje.

S obzirom na trenutnu situaciju zbog epidemije (Covid-19), bili smo prisiljeni preoblikovati određene sadržaje učenja i obrađivati ih u virtualnom okruženju putem rada na daljinu. Naravno, ovo nam nije bila prepreka, već vrlo dobar izazov, jer smo pokazali da roditelji, bake i djedovi, učenici i učitelji s dobrim timskim radom znaju i sposobni stvoriti izvrstan proces učenja koji je učenike 3. A obogatio s puno znanje i međugeneracijsko druženje.

Osvrćući se na sve ono što smo radili, možemo biti zaista sretni što smo obogatili svoje znanje ove školske godine dodavanjem različitih sadržaja za učenje koji su obogatili naš svakodnevni život. Posebno možemo istaknuti da naša škola ima učenike različitih nacionalnosti s različitim kulturama i vjеровanjima, što ne predstavlja prepreku obogaćivanju njihove kulture kroz proces učenja i nadogradnji novim kognitivnim elementima naše kulture šireći ih u njihov proces učenja.

Ove školske godine zbog epidemije nismo imali priliku posjetiti nijednu kulturnu ustanovu izvan školskih prostorija s učenicima 3. razreda. Iz tog razloga smo mi učitelji organizirali razna događanja u učionicama, kroz koje smo obogatili kulturni sadržaj. U 3. A razredu pokazali smo kako je svijet lijep, iako smo zaključani u svojoj ugodnoj učionici, kroz dane kulturnih aktivnosti, projekt Naša mala knjižnica, UNESCO-ove projekte i UNICEF-ove projekte.

U učionici smo održavali razne kulturne dane. Prvi kulturni dan tijekom epidemije održane u školi bio je na temu filmskog obrazovanja. Učenicima sam predstavio ppt prezentaciju. Gledali smo nekoliko videozapisa koje su pripremili Firbcologi (<https://otroski.rtvsllo.si/firbcologi/izkaznica>). Zatim smo spustili prozorske rolete, uključili računalo i projektor te učenicima pokazali dva vrlo uspješna filma Gajin svijet i Košarkaš treba biti 2, kroz koja su učenici obogatili i

stekli znanje vezano uz trenutnu situacijo i ojačali svoje vještine kako na društvenom tako i na kulturnom planu polje.

KULTURNI DAN
Filmska vzgoja
OŠ Hinka Smrekarja
3. razred

Kaj je film?

- Umetnost gibanja.
- Področje sedme umetnosti.
- Najbolj razširjena oblika zabave.

Kaj združuje?

- Besedno, likovno, glasbeno, plesno in gledališko umetnost.

Kaj prikazuje?

- Najbolj prepričljiva in kreativna umetnost.
- Prikazuje realnost ali domišljijo.

Iz česa je sestavljen?

- Iz posameznih členov – fotografije.
- V eno sekundo filma dejansko vidimo več zaporednih fotografij.
- V preteklosti so posnete slike na celuloidnem traku predvajali s hitrostjo 16 ali več slik na sekundo.

Prvi film

- Thomas Alva Edison – več posameznih fotografij združil na perforiranem filmskem traku – film Edison (1895 v Pariz).
- Georges Melies – igrani film Potovanje na Luno (1903)

Nemi film

- Brez zvočne spremljave.
- Spremlja jih glasba, ki so jo izvajali v živo (klavir in orgel).
- Igralci so izražali svoja čustva in mišljenja preko obrazne mimike in govornice telesa.
- Charlie Chaplin.

Klikni na povezavo:
<https://www.youtube.com/watch?v=XyX66GqowJ8>

Zvočni film

- Prvi celovečerni zvočni film je nastal 1927 – Pevec jazza – pevec Al Jolson

Sodobni film

- Danes film poznamo kot vrst umetnosti ali kot način zabave gledalcev.

Filmski žanri

- Komedija in drama.
- Iz drame izhajata kriminalka in vestern.
- Iz komedije glasbeni film.
- Komedija je lahko situacijska ali karakterna.
- Situacijska temelji na smešnih dogodkih.
- Karakterna se ponaša z dobro dodelanimi osebnostmi in značaji.
- Drama ima veliko večji razpon.
- Psihološke drame predstavljajo dožemanje sveta.
- Veliko bolj napete so grozljivke, vesterni in kriminalni filmi.

Filmska ekipa

- Filmski igralec – igra v filmih, nadaljevanjih, TV- oddajah.
- Režiser – odgovarja za umetniško podobo in nadzira tehnološko izdelavo filma ali uprizoritve gledališkega dela.
- Montažer – upravlja s filmsko ali video montažo.
- Direktor fotografije ali snemalec – upravlja s filmsko ali video kamero
- Producent – nadzoruje delo v različnih panogah zabavne industrije
- Scenograf
- Kostumograf
- Oblikovalec maske
- Komponist
- Scenarist – Scenarist je pisatelj, ki se ukvarja s pisanjem scenarijev, bodisi za gledališke igre, bodisi televizijske, radijske oddaje ali filme.

Seznam slovenskih filmov

- Odpri povezavo:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_slovenskih_filmov
- Najbolj gledani filmi v Sloveniji:
https://sl.wikipedia.org/wiki/Seznam_najbolji_gledanih_filmov_v_Sloveniji

Slike od 1 do 15: Kulturni dan: Filmska obrazovanije, vlastiti izvor

24. svibnja 2021. obavijestio sam učenice da ulazimo u Tjedan kulture. U tu svrhu jedan smo dan preusmjerili na kulturni dan aktivnosti. Cijeli smo tjedan proveli na glazbenim sadržajima i učenju nekih elemenata bontona.

Ovaj dan aktivnosti bio je posvećen glazbi. Kroz prezentaciju pptx ponovili smo i učvrstili već stečeno znanje sa učenicima. Dok su gledali i slušali video zapise Policijskog orkestra i Policijske bajke, upoznali su zvuk pojedinih instrumenata i kako sviraju na različitim instrumentima.

<p>GLASBENA PRAVLJICA</p>	<p>Glasbeni pojmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pesem – glasbeno delo, ki se izvaja s petjem. • Glas – otroški, ženski, moški. • Pavza – tišina v glasbi. • Glasbena pravljica – je pravljica, ki vsebuje tudi glasbo. • Koračnica (poročna, vojaška, pogrebna). • Naraščajoča pesem – pesem, ki se ji z vsako kitico daljša besedilo. • Pevec ali pevka – solist, vokalist, ki glasbeno ustvarja z glasom. • Pevski zbor – vokalna glasbena skupina. • Zborovodja – vodi pevski zbor, ne uporablja dirigentske paličice. • Skladba – glasbeno delo (instrumentalna, vokalna, vokalno-instrumentalna). • Solist – posamezni glasbenik. Izvaja samostojen del skladbe. • Orkester – glasbeno-instrumentalna zasedba. Sestavlja jo večja skupina glasbenikov. • Dirigent – vodi orkester. Uporablja dirigentsko paličico.
<p>Pevski zbori</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otroški pevski zbor • Mladinski pevski zbor • Dekliški pevski zbor • Ženski pevski zbor • Moški pevski zbor • Mešani pevski zbor 	<p>Glasbila</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glasbilo ali glasbeni inštrument je vsak predmet, ki ga je človek izdelal z namenom, da bi iz njega izvabil zvoke, ki mu pomenijo glasbo. • Inštrumentalna glasba – glasba namenjena igranju na glasbila. • Najstarejšo glasbilo je paleolitska piščal.

Znanstvena razdelitev glasbil

- IDIOFONI**
 - Tvorijo tone iz šume, iz drvenih tijela (struna, opno, tržvič stebel).
 - Pačli
 - Činle
 - Kastaneti
 - Leseni blok
 - Triangel
 - Gong
 - Ropotalje
 - Kragulčić
 - Tamburin
 - Raglja
 - Strgalo
 - Drumica
- MEMBRAFONI**
 - Tvorijo tona z napeto opno iz pergamenta
 - Pevka
 - Mali boben
 - Lončeni bas
 - Glavnik z opno
- KORDOFONI**
 - Tvorijo ton z nihajoćimi strunama, ki so noreenje iz svile, kovinskih žic ali umetnih vlakna.
 - Mandolina
 - Kitara
 - Violina
 - Cimbale
 - Oprekelj
 - Klavir
 - Ćembalo
- AEROFONI**
 - So glasbila pri katerih tvori zrak nihajoći usmerjen v zračni stebel.
 - Saksosfon
 - Duda
 - Rog
 - Harmonika
- ELEKTROFONI**
 - Električna glasbila
 - Elektronska glasbila
 - Električna kitara
 - Elektronske orgle
 - Elektronski bobni

Praktična razdelitev - po načinu igranja

- Pihala
- Trobila
- Tolkala
- Brenkala
- Godala
- Glasbila s tipkami

Sonata

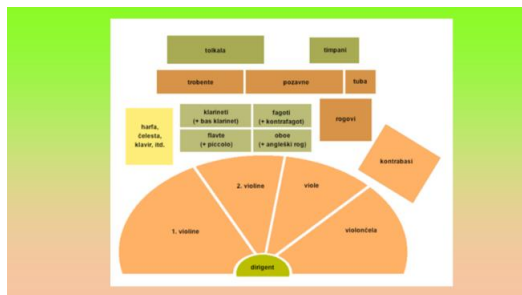
- vse skladbe, ki jih niso peli
- komorna in cerkvena sonata
- rondo
- tema z varijacijami
- menuet
- sonatna oblika
- pesemska oblika

Inštrumentalna in vokalno-inštrumentalna glasba

- **SIMFONIJA** – sonatni cikel za orkester.
- **KONCERT** – sonatni cikel za solista in orkester.
- **PROGRAMSKA GLASBA** – glasba, ki jo skladatelj ustvari na temelju določenega zunaj glasbenega programa.
- **MUZIKAL** – glasbeno scensko delo, ki ima za razliko od opere lahkotnejšo vsebino, govornjene dijaloge, već plesa in pevske toćke, ki temeljijo na popularni in jazzovski glasbi.
- **ABSOLUTNA GLASBA** – glasba, pri kateri skladatelj ne misli na drugo, kot na čisto glasbeno vsebino.
- **SAMOSPEV** – umetna pesem za solistićni glas in inštrumentalno spremljavo.
- **OPERA** – je daljše glasbeno-scensko delo za solistićne glasove, zbor in orkester.

Glasba za različne priloznosti

- **Ljudska glasba** – nastaja že od davnih časov med preprostimi ljudmi, većinom nešolanimi glasbeniki.
- Obsega:
 - Ljudske pesmi,
 - ljudsko glasbo
 - in ljudske plesi.
- Klasićna glasba
- Popularna glasba
- Jazz
- Plesna glasba
- Narodno-zabavna glasba

Glasbena pravljica

- Kekćeva pesem
- Dobra volja je najbolja
- Glasbeni kućki
- Vesela hišica
- Prišla je miška iz mišnice
- Po mest sem špinciral
- Brum, brum, brum
- Zima je prišla
- Božićek zdaj k nam prihaja
- Huha huhoka
- Jesenska
- Pika poka pod goro
- Dobro jutro sonce
- Jutro
- Mućek in kućek
- Balu baleri
- Krof
- Igraj kolo
- Zbrale so se kukaraće
- Petelinćek je na goro šel

Literatura:

Pesek A., (2013). GLASBA DANES IN NEKOĆE 6, ućbenik za glasbeno umetnost z dodatkom za posodobljen ućni naćrt za glasbeno umetnost v 6. razredu osnovne šole. Ljubljana: Rokus Kllett.

Slike od 16 do 27: Tjedan kulture, Glazbena bajka, vlastiti izvor

Uz to, ućenici su tijekom jutarnje njege, nastave i produženog boravka stvorili i obogatili svoje znanje na temu kulture.

Pored svega su ućenici ućili o nekim elementima bontona putem raznih plakata, bontona u kazalištu, kinu, na koncertu i slićno.

Za uvod smo proćitali neke sadržaje iz knjige "Bonton v školi". Razgovarali smo i razmjenjivali razlićna mišljenja o knjizi.

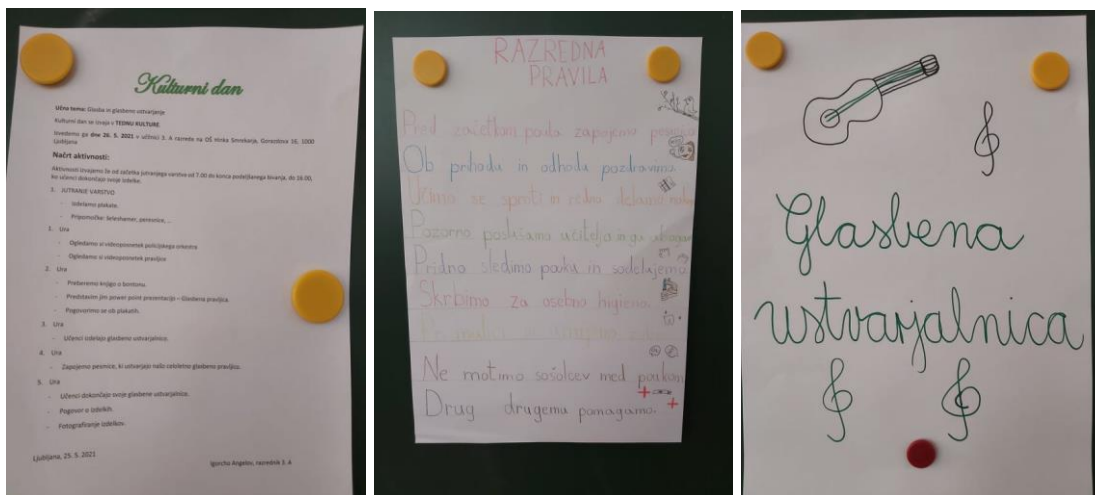
Tada smo na velikom kartonskom plakatu napisali bonton ponašanja u našem razredu i izradili plakat na temu ponašanja (bontona) u knjižnici, ponašanja (bontona) na koncertu i u blagovaonici.

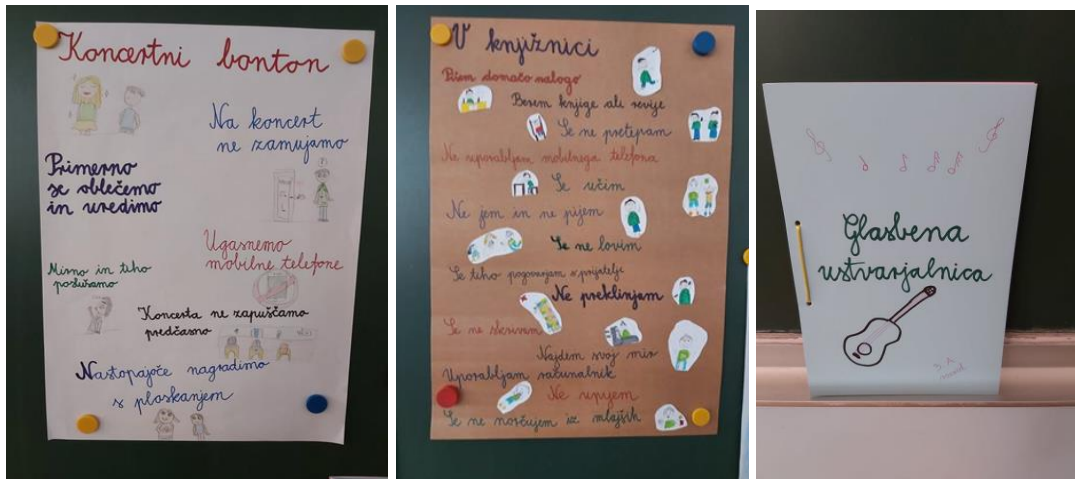
Slušajući razne glazbene sadržaje i upoznavajući glazbeni žanr i glazbene instrumente, učenici su stvorili vlastitu glazbenu radionicu koju smo obogatili radnim listovima i raznim crtežima. U glazbenoj radionici zapisali su važne sadržaje za učenje koje sam ja napisao za njih. Na kraju glazbene radionice svatko je napisao svoju glazbenu bajku.

U lipnju smo s učenicima posjetili knjižnicu Šiška, gdje smo upoznali rad u knjižnici i pravila ponašanja u knjižnici. U školi smo osmislili različita književna i umjetnička djela kroz koja su učenici pokazali svoja stečena znanja.

U učionici smo svoje bilježnice, panoe obogatili umjetnički, književno, glazbeno i kreativno, obogaćujući tako svoje kognitivne, psihofizičke i socijalne sposobnosti.

Evo nekih naših proizvoda:

4. Zaključak

U zaključku mogu sažeti da su učenici 3. A razreda, bez obzira na epidemiološku situaciju, ove školske godine naučili puno o kulturi različitih naroda. Moje je mišljenje da učenici mogu puno naučiti ako im to dozvole samo učitelji i ponuditi im zanimljiv sadržaj koji obogaćuje njihovo znanje.

Svaka nacija ima svoju kulturu. Važno je da kulturu upoznajemo, obogaćujemo i nadograđujemo te je uspješno prenosimo s generacije na generaciju.

5. Literatura

- [1] ZOsn-H, (2011). Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (ZOsn-H). Pristupano 30. 5. 2021, dostupno na: <https://zakonodaja.com/zakon/zosn/19a-clen-dnevi-dejavnosti>
- [2] MIZŠ, 1998. Dnevi dejavnosti. Pristupano 30. 5. 2021., dostupno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/Drugi-konceptualni-dokumenti/Dnevi_dejavnosti.pdf
- [3] Počkar M., Andolšek S., Popit T., Lakota Barle, A., (2009). Uvod v sociologijo. Ljubljana: DZS. Pristupano 30. 5. 2021, dostupno na: <http://vedez.dzs.si/datoteke/uvod-v-soc-2.pdf>